

УДК : 10.24919/2312-2595.11/53.268615
DOI: 10.24919/2312-2595.12/54.283577

Ігор СМУТОК

професор, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (smutokigor@gmail.com)

ORSID: <https://orcid.org/0000-0002-5430-163X>

Ярослав ЛИСЕЙКО

кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України та етнокомунікацій, Національний університет «Львівська політехніка», вул. Митрополита Андрея, 3, 4-корпус, м. Львів, Україна, індекс 79016(lyseyko@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3404-7221>

Бібліографічний опис статті: Смуток І., & Лисейко Я. (2023). Церковні метрики як джерела до історії та генеалогії шляхетських родів Прикарпаття (кінець XVIII – початок XX ст.). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія, 12/54, 15–27.* doi: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.12/54.283577>.

**ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ ЦЕРКОВНІ МЕТРИКИ ЯК
ДЖЕРЕЛА ДО ІСТОРІЇ ТА ГЕНЕАЛОГІЇ ДО
ШЛЯХЕТСЬКИХ РОДІВ ПРИКАРПАТТЯ
(КІНЕЦЬ XVIII – ПОЧАТОК XX ст.)**

Анотація. *Мета дослідження* – проаналізувати джерельний потенціал метричних книг з теренів Галичини через призму студій з генеалогії та історії шляхти Прикарпаття. **Методологія дослідження** оперта на принципах історизму й методів для дослідження з генеалогії та джерелознавства. **Наукова новизна** уперше артикульована проблематику використанн я метричних книг як історичного джерела для вивчення генеалогії

© Ігор Смуток, Ярослав Лисейко, 2023

та історії шляхти Прикарпаття. **Висновки.** Метричні книги греко-католицької церкви становлять чималий документальний комплекс. Охоплюючи період з кінця XVIII до середини XX ст., вони за умови доброї збереженості дають змогу реконструювати генеалогію шляхти у межах семи-восьми поколінь. За відсутності сповідальних списків, які збереглися для теренів Наддніпрянщин, метричні книги у Галичині залишаються чи не єдиним генеалогічним джерелом. Особливо це актуально для шляхти греко-католицького віровизнання, яка не була заможною і провадила простий спосіб життя, що нагадував селянський. Не будучи надто добре представленою в інших тогочасних документах, вона може бути об'єктом для генеалогічних студій лише за умови використання метричних книг. Рівень їхньої інформативності різниться. Це зумовлено не тільки збереженістю самих метрик, але й специфікою метричних записів (адже священники по-різному їх нотували); міграційними рухами; глибиною декласації та деградації окремих шляхетських родів.

Ключові слова: метричні книги, шляхта Галичини, генеалогія, історичні джерела, історичне джерелознавство.

Ihor SMUTOK

Professor, Doctor of Historical Sciences, Department of World History and Special Historical Disciplines, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24, Ivan Franko Street, Drohobych, Ukraine, postal code 82100 (smutokigor@gmail.com)

ORSID: <https://orcid.org/0000-0002-5430-163X>

Yaroslav LYSEYKO

PhD, Associate Professor, Department of History, Museum Studies and Cultural Heritage Institute of the Humanities and Social Sciences of Lviv Polytechnic National University, 5 Mytropol'ya Andreia St., Building, 4, postal code 79016 (lyseyko@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3404-7221>

To cite this article: Smutok, I., & Lyseyko, Y. (2023). Tserkovni metryky yak dzhherela do istorii ta henealohii shliakhet'skykh rodiv Prykarpattia (kinets XVIII – pochatok XX st.) [Creek-catholic church metrics as sources for the history and genealogy of noble families of Prykarpattia (late 18th – early 20th centuries)]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats*

Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seria Istorii – Problems of Humanities. History Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 12/54, 15–27. doi: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.12/54.283577> [in Ukrainian].

GREEK-CATHOLIC CHURCH METRICS AS SOURCES FOR THE HISTORY AND GENEALOGY OF NOBLE FAMILIES OF PRYKARPATTIA (LATE 18th - EARLY 20th CENTURIES)

Summary. The purpose of the research is to analyze the source potential of metrical books from the territory of Galicia through the prism of studies on the genealogy and history of the Carpathian nobility. Research methodology is based on the principles of historicism and methods for research in genealogy and source studies. Scientific novelty – for the first time, the authors articulate the problem of using metric books as a historical source for studying the genealogy and history of the Carpathian nobility. The conclusions – the metrical books of the Greek-Catholic Church constitute a considerable documentary complex. Covering the period from the end of the 18th to the middle of the 20th century provided they are well kept, they allow us to reconstruct the genealogies of the gentry within seven to eight generations. In the absence of confessional lists, which have been preserved in Naddnipryan Ukraine, metrical books in Galicia remain more or less the only genealogical source. This is especially relevant for the nobility of the Greek-Catholic faith, who were not wealthy and led a simple lifestyle resembling a peasant one. Not being too well represented in other documents of the time, it can be an object for genealogical studies only if metrical books are used. The level of their informativeness varies. This is caused not only by the preservation of the metrics themselves, but also by the specificity of metric records. (after all, the priests notated them in different ways); migration movements; the depth of declassification and degradation of individual noble families.

Key words: metrical books, nobility of Galicia, genealogy, historical sources, historical source studies.

Постановка проблеми. Генеалогія та історія шляхти Галичини періоду австрійського панування опирається на чималий джерелознавчий комплекс матеріалів. Це і документи про підтвердження шляхетства, і судові справи шляхетського суду у Львові, і майнові угоди Краєвої Табулі. Усі вони тією чи тією мірою використовувалися дослідниками історії української (руської) шляхти кінця XVIII – початку XX ст. Однак вказаними писемними пам'ятками документація, яка могла б бути залучена для таких студій, не вичерпується. У розпорядженні дослідників – великий масив метричних книг греко-католицької церкви, котрі збереглися відносно добре. Втім, до сьогодні вони вкрай слабо використовуються для провадження саме наукових, а не прикладних, генеалогічних досліджень шляхти. Вочевидь, це обумовлено їхньою масовістю та інформаційною насиченістю. А отже, використання цього різновиду документів вимагає чималої ретельної праці та виважених і адекватних методів обробки отриманих з них даних. Однак це не знімає питання про їх використання. Вони залишаються одним з найцінніших історичних джерел, а їх використання є запорукою більш ґрунтовного вивчення історії та генеалогії шляхти Галичини. Таким чином, не зайвим видається окреслити хоча б побіжно, з чим саме доведеться мати справу дослідникам шляхетського стану Галичини, котрі наважаться залучити метричні книги греко-католицької церкви для своїх наукових студій.

Аналіз досліджень. Метричні книги добре знані як генеалогічне джерело й активно використовуються в прикладній площині для реконструкції родоводів. Перебуваючи в центрі суспільних запитів, в останні кілька десятиліть їх впорядковують та каталогізують, щоб полегшити їхнє використання (Зворський, С.Л., 2009). Однак цей попит на генеалогічну продукцію не спричинив глибших наукових студій. На сьогодні їх неспівмірно менше, ніж дослідників і відвідувачів читальних залів у Центральних історичних та обласних архівах, котрі активно використовують метричні книги. В останні два-три десятиліття з'явилося кілька досліджень, зокрема, Ю. Легуна, Н. Лобко, Е. Бороденка, С. Гузенкова (Легун, 2005; Лобко, 2010; Лобко, 2012; Гузенков, 2005; Бороденко, 2019). Територіально вони охоплюють різні регіони Наддніпрянської України та Поділля, котрі у XVIII –

початку ХХ ст. перебували у складі Російської імперії, де традиція документообігу церковних інституцій й, зокрема, формуляри метричних книг, відрізнялися від аналогічної документації з теренів Галичини, яка перебувала у складі Австрійської імперії. На сьогодні можна з упевненістю стверджувати, що метричні записи греко-католицьких парафій Галичини залишаються поза увагою істориків-науковців як одне із історичних джерел до історії демографії, генеалогії тощо. Наукове вивчення та використання інформації, що міститься в них, ще чекає своїх дослідників. Якщо розглядати вказану проблематику в розрізі досліджень історії та генеалогії шляхти Галичини австрійської доби, можна констатувати вкрай незадовільне використання церковних метрик. Зокрема, знаний фахівець Криштоф Слюсарек у своїх працях практично не залучав цей різновид історичних джерел (Ślusarek, 1994; Ślusarek, 2017). Л. Сливка, досліджуючи дрібну шляхту Галичини, лише побіжно користувалася метриками. Вона зазначила особливості їх ведення в Галичині у шляхетських осідках, однак якихось ширших демографічних студій не практикувала (Сливка, 2014, с. 154–155).

Мета дослідження. Проаналізувати джерельний потенціал метричних книг з теренів Галичини крізь призму студій з генеалогії та історії шляхти Прикарпаття.

Виклад основного матеріалу. Перехід Галичини до складу Австрійської імперії спричинив поступові зміни в системі адміністративного керування, організації господарства, впорядкування соціальних відносин тощо. Зі свого боку, поява нових та впорядкування роботи вже існуючих інституцій зумовило появу цілих пластів документації, невластивої для Давньої Речі Посполитої. Частина її дійшла до нашого часу та слугує джерельною базою для досліджень історії Галичини австрійської доби.

Серед цього масиву архівного матеріалу кінця XVIII–XIX ст. існує кілька документальних збірок, які мають безпосередній стосунок до шляхетського стану та уможлиблюють реконструкцію його історії та генеалогії окремо взятих родів. Насамперед йдеться про парафіяльні метрики. Їхнє ведення в православній церкві регламентувалося церковними

приписами ще першої половини XVII ст., в католицькій церкві – тридентськими реформами. Однак у давньопольську добу парафіяльне духовенство ставилося до ведення метрик недбало. Австрійська влада підняла цю справу на якісно новий рівень. Імператорський патент від 20 лютого 1784 р. прирівняв метричні книги до урядових документів. Кожен священник або ксьондз зобов'язувався вести три окремі книги для поточних записів народжених, одружених і померлих. Для кожного з трьох типів записів були розроблені і впроваджені спеціальні формуляри. Священники, а також декани і єпископи, несли персональну відповідальність за належну реєстрацію в метриках. У 1788 р. влада зобов'язала священників на місцях щороку робити дублікати та відсилати до консисторій (Перемишльська єпархія – відповідно, до Перемишля, Львівська – до Львова). Усе це дало змогу забезпечити регулярне ведення метрик у всіх парафіях на теренах Галичини, починаючи з 1784–1785 рр. (Rachwał, 2015, s. 308–313).

На сьогодні метричні книги дійшли або в копіях, надісланих до консисторій, або в оригіналах, та зберігаються у Центральному Державному історичному архіві, м. Львів, у Державному архіві в м. Перемишль, в Державних архівах Івано-Франківської і Тернопільської областей. Окремі екземпляри метрик продовжують зберігатися в церквах та приватно в окремих осіб, інші – потрапили до музейних збірок (Зворський, 2009, с. 8–10).

Ступінь збереженості метричних книг, без сумніву, визначає можливість реконструкції генеалогії окремих шляхетських родин. Там, де метричні записи збереглися повністю або мають незначні лакуни, відтворити родовід не складає надто великих труднощів. У міру збільшення таких лакун робота над родоводом ускладнюється, а кількість прогалин у поколіннях та нез'ясованих кровних зв'язків зростає. Ось як виглядає, для прикладу, стан збереженості греко-католицьких метричних книг для окремих шляхетських осідків Самбірщини, Старосамбірщини, Стрийщини, Дрогобиччини, Турківщини.

Бачина (метричні книги відсутні).

Білина Велика (народження, одруження, смерть 1784–1851, 1872–1927 рр.) (АРР, АВГК, sygn. 7270).

Винники (народження 1784–1895 рр.; одруження 1787–1880 рр.; смерть 1788–1840, 1842–1851, 1863–1893, 1917–1944 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 739_ 746_ 757_ 760_ 6326).

Висоцьке Верхнє (народження 1785–1859, 1872–1875, 187–1880, 1883–1923 рр.; одруження 1785–1859, 1872–1873, 1875 рр.; смерть 1785–1858, 1872–1875, 1878–1881 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 786–788, 7441).

Гординя (народження 1785–1904 рр.; одруження 1785–1903 рр.; смерть 1785–1879 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 1277–1281, 6431–6437).

Городище (народження 1776–1826, 1846–1906 рр.; одруження 1778–1786 рр.; смерть 1778–1825 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 1294, 6440–6443), (народження, одруження, смерть 1784–1851, 1879–1938 рр.) (АРР, АВГК, sygn. 7278).

Комарники (народження 1785–1816, 1844–1884, 1902–1921 рр.; одруження 178–1839, 1845–1876 рр.; смерть 1785–1828, 1845–1876 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 2586–2591, 6690, 7507).

Крушельниця (народження, одруження, смерть 1835–1912 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 2786–2789, 6615, 6724, 7515).

Кульчиці (народження, одруження, смерть 1791–1847, 1897–1903 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а, спр. 2850–2853, 6735).

Лука (народження 1785–1851, 1860–1893 рр.; одруження 1785–1851, 1867–1893 рр.; смерть 1785–1851, 1879–1893 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 1688, 3098, 3112, 6781, 6785).

Матків (народження 1777–1783, 1810–1851, 1895–1897, 1933–1936 рр.; одруження 1810–1851, 1895–1897, 1934–1936 рр.; смерть 1895–1897, 1785–1851, 1933–1936 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 2307–2309, 3767, 3768, 7525).

Монастирець (народження, одруження, смерть 1784–1844, 1871–1881, 1894 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 340, 342, 343, 6263).

Оргиничі та Биків (народження 1864–1892 рр.; одруження 1847–1864 рр.) (АРР, АВГК, sygn. 7274).

Підгородці (народження, одруження, смерть 1835–1870 рр.; одруження 1785–1902 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 725, 4428, 4438, 4442, 4446, 7004).

Росохи (народження 1784–1840 рр.; одруження 1784–1878 рр.; смерть 1784–1852 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 20. Оп. 4а. Спр. 4906–4908).

Созань (народження 1784–1800, 1831–1835, 1848–1885 рр.; одруження 1784–1800, 1801–1815, 1831–1835, 1846–1885 рр.; смерть 1784–1800, 1831–1837, 1844–1885 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201, оп. 4а. Спр. 5197–5200).

Ступниця (народження 1784–1851 рр.; одруження 1786–1851 рр.; смерть 1786–1866 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 5458–5460, 7234).

Терло (народження 1784–1858, 1863–1878 рр.; одруження 1784–1858, 1863–1878 рр.; смерть 1784–1878 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 5176, 5557–5558).

Турка (народження 1751–1776, 1883–1905 рр.; смерть 1751–1776 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 5676, 7275, 7276).

Унятичі (народження 1760–1884 рр.; одруження 1786–1869 рр.; смерть 1786–1893 рр.) (ЦДІАУЛ. Ф. 201. Оп. 4а. Спр. 5760–5764, 7294).

Явора (народження, одруження, смерть 1785–1862 рр.; 1875–1882, 1884–1902, 1914–1927, 1931–1937 рр.) (АРР, АВГК, sygn. 7665).

Результативність роботи з метричними книгами обумовлюється не тільки станом збереженості останніх. Важливим також був чинник постійного / тимчасового проживання шляхти у певному селі або місті. ХІХ ст. стало періодом поступової модернізації суспільства Галичини. Безпосереднім проявом цього була зростаюча соціальна та просторова мобільність населення. Вочевидь, шляхта не стояла осторонь цього, ба більше, перебуваючи у привілейованому становищі, вона користалася з цього сповна. Таким чином, формування інтелігенції, касти державних урядовців, священницького стану тощо відбувалося за активної участі шляхти, а її відсоток в цих групах був непропорційно вищий,

аніж решти категорій населення. Дослідження генеалогії таких осіб та їхніх родин на основі лише метричних книг, як це не парадоксально, супроводжується чималими труднощами. Шляхтич, котрий з діда-прадіда мешкав у своєму родовому гнізді, легко відшуковується в парафіяльній метриці. Однак варто тільки йому здобути освіту й покинути родовий осідок, його життя кардинально змінюється. Намагаючись зробити кар'єру, він міг змінити не одне місце проживання, й відстежити його переміщення та долю його рідних вкрай складно. Ставши священником, він міг змінити не одну парафію; обравши фах вчителя, він міг викладати то в одній, то в іншій гімназії; будучи військовим, він міг упродовж життя відбувати службу в різних військових частинах і т. д. Могло статися й так, що доля закидала такого шляхтича за межі Галичини – в Богемію, Австрію, Італію та інші куточки Австрійської імперії. Наприклад, Теодор Комарницький Сташкевич на початку ХІХ ст. був парохом у Багноватому коло Турки, а його син Шимон на середину ХІХ ст. став парохом у Ролеві коло Дрогобича (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 42. С. 187). Михайло Матківський Федашкович народився у 1852 р. в Маткові. На середину 1880-х років він був парохом і деканом у Горожанці Великій Рутківського повіту. Там народилися його двоє синів, Павло Северин і Олександр (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 46. С. 328, 344–345). Григорій Кульчицький Колодчак, уродженець Ортиничів, працював контролером в адміністрації доходів акцизу у Львові. У шлюбі з Сидонією Колодзинською він мав двох синів: Тимотея Яна і Миколая, обидва народжені у Львові. Тимотей Ян став греко-католицьким парохом. Спочатку він служив на парафії в Убині коло Кам'янки Струмилової, де народився його син Леон Йосиф, згодом отримав парафію в Задвір'ї коло Перемишлян, де народився його другий син, Тимофій Олександр (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 46. С. 353–356). Ян Лісковацький, урядовець краєвої дирекції Скарбу у Львові, народився у Ваневичах коло Самбора, де священником був його батько Григорій. Дід Яна, Миколай, був парохом у Лісковатому (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 46. С. 407–408). Ян Луцький Вадяк, апеляційний радник, народився у Самборі, а

його діти Ян Роман Діонізій і Олександр Людвік Віктор – у Лімановій (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 46. С. 518–519). Кастан Адам Уруський Одемчак народився у Львові, а його син Адам Антон Кастан – у Відні (ЦДІАУЛ. Ф. 165. Оп. 6а. Спр. 46. С. 651–653). До певної міри полегшують ситуацію урядові і церковні шематизми – довідники з переліком урядовців та церковного кліру, які видавалися щорічно. Уміщена в них інформація почасти уможлиблює відстежити переміщення таких осіб та, відповідно, відтворити їхнє родинне дерево.

Висновки. Метричні книги греко-католицької церкви становлять чималий документальний комплекс. Охоплюючи період з кінця XVIII до середини XX ст., вони за умови доброї збереженості дають змогу реконструювати генеалогію шляхти у межах семи-восьми поколінь. За відсутності сповідальних списків, які збереглися для теренів Наддніпрянщини, метричні книги у Галичині залишаються чи не єдиним генеалогічним джерелом. Особливо це актуально для шляхти греко-католицького віровизнання, яка не була заможною і провадила простий спосіб життя, що нагадував селянський. Не будучи надто добре представленою в інших тогочасних документах, вона може стати об'єктом для генеалогічних студій лише за умови використання метричних книг. Рівень їхньої інформативності різниться. Це зумовлено не тільки збереженістю самих метрик, але й специфікою метричних записів (адже священники по-різному їх нотували); міграційними рухами; глибиною декласації та деградації окремих шляхетських родів.

Джерела та література

- Бороденко, О. А.** (2019) Метричні книги як джерело у вивченні шлюбності другої половини XVIII – першої половини XIX століття: можливі дослідницькі ризики. *Універсум історії та археології Універсум історії та археології*. Т. 2(27), Issue 2, 185–196.
- Гузенков, С. Г.** (2005). *Метричні книги як джерело з історичної демографії Південної України другої половини XIX – початку XX ст.* (автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни). Запоріжжя, 17 с.

- Зворський, С.Л.** (2009). Метричні книги: історія їх ведення на теренах України та зберігання в державних архівах. *Зведений каталог метричних книг, що зберігаються в державних архівах України (т. 1)*. Київ, 7–19.
- Легун, Ю.В.** (2005). *Генеалогія селян Подільської губернії: джерела*. Вінниця: О. Власюк.
- Лобко, Н.** (2010) З історії запровадження метричних книг на українських землях. *Сумський історико-архівний журнал*, VIII–IX, 159–164.
- Лобко, Н.В.** (2012). Особливості використання метричних книг церков при проведенні генеалогічних досліджень. *Сумський історико-архівний журнал*, XVI–XVII, 70–74.
- Мордвінцев, В.М.** (1999). Метричні книги. *Вісник Київського університету імені Т. Шевченка. Історія*, 41, 12–15.
- Сливка, Л.** (2014). Шляхетське походження греко-католицького духовенства Перемишльської єпархії (XIX – 30-ті рк. XX ст.). *Науковий вісник Івано-Франківського богословського університету УГКЦ «Добрий Пастир»: збірник наукових праць*, 6, 150–156.
- APP, ABGK** – Archiwum Państwowe w Przemyślu, Archiwum Biskupstwa Grekokatolickiego
- ЦДІАУЛ** – Центральний державний історичний архів України, м. Львів.
- Rachwał, P.** (2015) Księgi metrykalne z czasów zaboru austriackiego w archiwach parafialnych w Lubelskiem – regulacje prawne, stan zachowania. *Rocznik ubielskiego Towarzystwa Genealogicznego*, VI, 153– 325.
- Ślusarek, K.** (1994). *Drobna szlachta w Galicji 1772–1848*. Kraków: wyd. «Księgarnia Akademicka».
- Ślusarek, K.** (2017). Drobna szlachta w Galicji – problem tożsamości społecznej. *Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne*, 144 (2), 385–400.

References

- Borodenko, O. A.** (2019). Metrychni knyhy yak dzherelo u vyvchenni shliubnosti druhoi polovyny XVIII – pershoi polovyny XIX stolittia: mozhyly doslidnytski ryzyky [Metric books as a source in the study of the marriage of the second half of the XVIII – the first half of the XIX century: possible research risks]. *Universum istorii ta arkeolohii Unyversum ystoryy y arkeolohyy – Universum*

- Historiae et Archeologiae The Universe of History and Archeology*. Vol. 2 (27), Issue 2, 185–196 [in Ukrainian].
- Huzenkov, S. H.** (2005). *Metrychni knyhy yak dzherelo z istorychnoi demohrafii Pivdennoi Ukrainy druhoi polovyny XIX – pochatku XX st.* [Metric books as a source of historical demography of Southern Ukraine in the second half of the 19th and early 20th centuries] (*Extended abstract of Candidate's thesis*). Zaporizhzhia [in Ukrainian].
- Zvorskyi, S.L.** (2009) *Metrychni knyhy: istoriia yikh vedennia ta terenakh Ukrainy ta zberihannia v derzhavnykh arkhivakh* [Metric books: the history of their management in the territories of Ukraine and storage in state archives]. *Zvedenyi katalog metrychnykh knyh, shcho zberihaiutsia v derzhavnykh arkhivakh Ukrainy – Consolidated catalog of metric books stored in the state archives of Ukraine (Vol.1.)*. Kyiv, 7–19 [in Ukrainian].
- Legun, Yu.** (2005). *Genealogy of the peasants of the Podilsk province: sources*. [Genealogy of peasants of Podolsk province: sources]. Vinnytsia: O. Vlasjuk [in Ukrainian].
- Lobko, N.** (2010) *Z istorii zaprovadzhennia metrychnykh knyh na ukraïnskykh zemliakh* [On the history of the introduction of metric books on Ukrainian lands]. *Sumskyi istoryko-arkhivnyi zhurnal – Sumy historical archival journal*. VIII–IX, 159–164 [in Ukrainian].
- Lobko, N.V.** (2012). *Osoblyvosti vykorystannia metrychnykh knyh tserkov pry provedenni henealohichnykh doslidzen* [Particular the use of metric books churches during genealogical research]. *Sumskyi istoryko-arkhivnyi zhurnal – Sumy historical archival journal*, XVI–XVII, 70–74 [in Ukrainian].
- Mordvintsev, V. M.** (1999). *Metrychni knyhy* [Metric books.]. *Visnyk Kyivskoho universytetu imeni T. Shevchenka. Istoriiia – Bulletin of T. Shevchenko Kyiv University. History*, 41, 12–15 [in Ukrainian].
- Slyvka, L.** (2014). *Shliakhetske pokhodzhennia hreko-katolytskoho dukhovenstva Peremysl'skoi yeparkhii (XIX – 30-ti rr. XX st.)* [Noble origin of Greco-Catholic clergy of Peremyshl' (Przemysl) diocese in the period of XIX – 30th of XX of century]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho Bohoslovskoho universytetu UHKTs «Dobryi Pastyr»: Zbirnyk naukovykh prats – Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk Theological University of the UGCC «Good Parson»: Collection of scientific works*, 6, 150–156 [in Ukrainian].
- APP, ABGK** – Archiwum Państwowe w Przemyślu, Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego [The State Archive in Przemyśl, Archives of the Greek Catholic Bishopric] [in Poland].

- TsDIAUL** – Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi archiv Ukrainy, m. Lviv [Central State Historical Archives of Ukraine, Lviv] [in Ukrainian].
- Rachwał, P.** (2015) Księgi metrykalne z czasów zaboru austriackiego w archiwach parafialnych w Lubelskiem – regulacje prawne, stan zachowania [Record books from the time of the Austrian partition in the parish archives in Lubelskie – legal regulations, state of preservation]. *Rocznik ubielskiego Towarzystwa Genealogicznego – Yearbook of the Lublin Genealogical Society, VI*, 153–325 [in Polish]
- Ślusarek, K.** (1994). Drobną szlachta w Galicji 1772 – 1848 [Petty nobility in Galicia 1772 – 1848]. Kraków: wyd. «Księgarnia Akademicka» [in Polish].
- Ślusarek, K.** (2017). Drobną szlachta w Galicji – problem tożsamości społecznej [Minor gentry in Galicia – the problem of social identity]. *Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne, 144 (2)*, 385–400 [in Polish].

*Стаття надійшла до редакції 16.03.2023 р.
Стаття рекомендована до друку 17.04.2023 р.*